

Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası (ViOP)
VERGİ REHBERİ
(2013)

İşbu doküman Borsa İstanbul Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasasında işlem gören sözleşmelerin alım-satımı sonucunda yürürlükteki mevzuat çerçevesinde ortaya çıkabilecek vergisel durumların açıklanmasına yönelik olarak bilgi amaçlı hazırlanmıştır. Vergi mevzuatında meydana gelebilecek değişiklikler ve güncellemeler neticesinde oluşabilecek farklılıklardan Borsa İstanbul A.Ş. sorumlu tutulamaz. VİOP'ta işlem yapan yatırımcıların vergisel durumlarını doğru olarak analiz edebilmeleri için kesin bilgiyi resmi makamdan ve/veya vergi danışmanlarından edinmeleri ve/veya doğrulamaları gerekmektedir. Borsa İstanbul A.Ş. bu rehberle dayandırılarak yapılan işlemler sonucu ortaya çıkabilecek herhangi bir sorunla ilgili olarak hiçbir hukuksal sorumluluğu kabul etmez.

İçindekiler

1. Bireysel Yatırımcılar	5
1.1. Tam Mükellef Bireysel Yatırımcıların Vergilendirilmesi (Türkiye’de Yerleşik)	5
1.1.1. Ticari Faaliyet Kapsamında İşlem Yapılması	5
1.1.1.1. Vadeli İşlem Sözleşmeleri	5
1.1.1.2. Opsiyon Sözleşmeleri	6
1.1.1.2.1. Opsiyon Sözleşmelerinde Uzun Pozisyona Sahip Olunması Halinde	6
1.1.1.2.2. Opsiyon Sözleşmelerinde Kısa Pozisyona Sahip Olunması Halinde	6
1.1.2. Ticari Faaliyet Kapsamı Dışında İşlem Yapılması	7
1.1.2.1. Vadeli İşlem Sözleşmeleri	7
1.1.2.2. Opsiyon Sözleşmeleri	8
1.1.2.2.1. Opsiyon Sözleşmelerinde Uzun Pozisyona Sahip Olunması Halinde	8
1.1.2.2.2. Opsiyon Sözleşmelerinde Kısa Pozisyona Sahip Olunması Halinde	8
1.2. Dar Mükellef Bireysel Yatırımcıların Vergilendirilmesi (Türkiye’de Yerleşik Olmayan)	9
1.2.1. Ticari Faaliyet Kapsamında İşlem Yapılması	9
1.2.1.1. Vadeli İşlem Sözleşmeleri	9
1.2.1.2. Opsiyon Sözleşmeleri	10
1.2.1.2.1. Opsiyon Sözleşmelerinde Uzun Pozisyona Sahip Olunması Halinde	10
1.2.1.2.2. Opsiyon Sözleşmelerinde Kısa Pozisyona Sahip Olunması Halinde	10
1.2.2. Ticari Faaliyet Kapsamı Dışında İşlem Yapılması	11
1.2.2.1. Vadeli İşlem Sözleşmeleri	11
1.2.2.2. Opsiyon Sözleşmeleri	12
1.2.2.2.1. Opsiyon Sözleşmelerinde Uzun Pozisyona Sahip Olunması Halinde	12
1.2.2.2.2. Opsiyon Sözleşmelerinde Kısa Pozisyona Sahip Olunması Halinde	12
2. Kurumsal Yatırımcılar	13
2.1. Tam Mükellef Kurumsal Yatırımcıların Vergilendirilmesi (Türkiye’de Yerleşik)	13
2.1.1. Vadeli İşlem Sözleşmeleri	13
2.1.2. Opsiyon Sözleşmeleri	14
2.1.2.1. Opsiyon Sözleşmelerinde Uzun Pozisyona Sahip Olunması Halinde	14
2.1.2.2. Opsiyon Sözleşmelerinde Kısa Pozisyona Sahip Olunması Halinde	15
2.2. Dar Mükellef Kurumsal Yatırımcıların Vergilendirilmesi (Türkiye’de Yerleşik Olmayan)	16
2.2.1. Türkiye’de Bir İşyeri Veya Daimi Temsilcisi Olmayan Dar Mükellef Kurumsal Yatırımcıların Vergilendirilmesi	16
2.2.1.1. Vadeli İşlem Sözleşmeleri	16
2.2.1.2. Opsiyon Sözleşmeleri	17
2.2.1.2.1. Opsiyon Sözleşmelerinde Uzun Pozisyona Sahip Olunması Halinde	17
2.2.1.2.2. Opsiyon Sözleşmelerinde Kısa Pozisyona Sahip Olunması Halinde	17

2.2.2.	Türkiye’de Bir İşyeri Veya Daimi Temsilci Aracılığıyla İşlem Yapan Dar Mükellef Kurumsal Yatırımcıların Vergilendirilmesi.....	18
2.2.2.1.	Vadeli İşlem Sözleşmeleri	18
2.2.2.2.	Opsiyon Sözleşmeleri.....	18
2.2.2.2.1.	Opsiyon Sözleşmelerinde Uzun Pozisyona Sahip Olunması Halinde	18
2.2.2.2.2.	Opsiyon Sözleşmeleri Kısa Pozisyona Sahip Olunması Halinde	19

1. Bireysel Yatırımcılar

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun (GVK) 4.Maddesi uyarınca; ikametgâhı Türkiye’de olan veya bir takvim yılı içinde Türkiye’de devamlı olarak altı aydan fazla oturanlar (geçici ayrılmalar süreyi kesmez) Türkiye’de yerleşik sayılmaktadırlar. Ancak, GVK’nın 5.Maddesi çerçevesinde; belli veya geçici görev veya iş için Türkiye’ye gelen yabancı iş, ilim ve fen adamları, uzmanlar, memurlar, basın veya yayın muhabirleri ve durumları bunlara benzeyen diğer kimselerle tahsil veya tedavi veya istirahat veya seyahat amacıyla gelenler, tutukluluk, hükümlülük veya hastalık gibi elde olmayan sebeplerle Türkiye’de alıkonulmuş veya kalmış kişiler Türkiye’de yerleşik sayılmazlar.

1.1. Tam Mükellef Bireysel Yatırımcıların Vergilendirilmesi (Türkiye’de Yerleşik)

1.1.1. Ticari Faaliyet Kapsamında İşlem Yapılması

1.1.1.1. Vadeli İşlem Sözleşmeleri

Vadeli işlem sözleşmelerinden elde edilen kazançların vergilendirmesi anlamında uzun ve kısa pozisyon sahipleri açısından bir farklılık bulunmamaktadır.

Pozisyon tutulduğu süre içerisinde borsa rayıcı ile değerlendirme yapılarak değerlendirme sonucunda güncelleştirme işlemine bağlı olarak oluşacak kar/zarar ticari kazançta dahil edilir/indirilir. Takasbank’a yatırılan teminatların nemaları ticari kazançta dahil edilir. Bu kapsamda nakit teminatların nemaları %15 stopaja tabidir. Ancak kaynakta kesilen vergiler beyan edilen kazanç üzerinden hesaplanacak gelir vergisine mahsup edilir. Elde edilen nemalar nedeniyle Katma Değer Vergisi (KDV) hesaplanmaz.

Sözleşmenin nakdi uzlaşma ile sonuçlandırılması veya ters pozisyon alınmak suretiyle kapatılması durumunda döviz, altın, emtia ve elektrik vadeli işlem sözleşmelerinden elde edilen kazançlar için %10 stopaj uygulanmakta olup, ilgili kazanç ticari kazançta dahil edilir. Pay ve pay endeksine dayalı vadeli işlem sözleşmelerinden elde edilen kazançlar için ise %0 stopaj uygulanmakta olup, ilgili kazanç ticari kazançta dahil edilir. GVK’nın Geçici 67 nci maddenin (1) numaralı fıkrası uyarınca aynı tür menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası aracından elde edilen kazanç veya zararlar mahsup edilebilmektedir. Kaynakta kesilen vergiler beyan edilen kazanç üzerinden hesaplanacak gelir vergisine mahsup edilir. Zararlar ticari kazançtan indirilir. Elden çıkartma sebebiyle KDV hesaplanmaz.

1.1.1.2. Opsiyon Sözleşmeleri

1.1.1.2.1. Opsiyon Sözleşmelerinde Uzun Pozisyona Sahip Olunması Halinde

Opsiyon primi işlem yapıldığında ödenen opsiyon sözleşmelerinde, pozisyon tutulduğu süre içerisinde güncelleştirme işlemi yapılmadığından vergiye tabi bir kar/zarar söz konusu olmayacaktır. Takasbank'a yatırılan teminatların nemaları ticari kazançta dahil edilir. Bu kapsamda nakit teminatların nemaları %15 stopaja tabidir. Ancak kaynakta kesilen vergiler beyan edilen kazanç üzerinden hesaplanacak gelir vergisine mahsup edilir. Elde edilen nemalar nedeniyle Katma Değer Vergisi (KDV) hesaplanmaz.

Sözleşmenin nakdi uzlaşma ile sonuçlandırılması durumunda pay ve pay endeksine dayalı opsiyon sözleşmelerinden elde edilen kazançlar için %0 stopaj uygulanmakta olup, ilgili kazanç ticari kazançta dahil edilir. Ödenen opsiyon primi ticari kazançtan indirilebilir bir gider unsuru haline gelir.

Sözleşmenin ters pozisyon alınmak suretiyle kapatılması durumunda pay ve pay endeksine dayalı opsiyon sözleşmelerinden elde edilen kazançlar (tahsil edilen ve ödenen opsiyon primleri arasındaki fark) için %0 stopaj uygulanmakta olup, ilgili kazanç ticari kazançta dahil edilir. Tahsil edilen ve ödenen opsiyon primleri arasındaki fark negatif ise zarar ticari kazançtan indirilir. Tahsil edilen opsiyon primi gelir, ödenen opsiyon primi ise gider olarak kaydedilir. Tahsil edilen opsiyon primi üzerinden KDV hesaplanmaz. GVK'nın Geçici 67 nci maddenin (1) numaralı fıkrası uyarınca aynı tür menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası aracından elde edilen kazanç veya zararlar mahsup edilebilmektedir. Kaynakta kesilen vergiler beyan edilen kazanç üzerinden hesaplanacak gelir vergisine mahsup edilir.

Sözleşmeye ait hak kullanılmadan sözleşmenin sonlanması durumunda ödenen opsiyon primi ticari kazançtan indirilebilecek bir gider unsuru haline gelir.

1.1.1.2.2. Opsiyon Sözleşmelerinde Kısa Pozisyona Sahip Olunması Halinde

Sözleşmede pozisyon alındığında tahsil edilen opsiyon primi stopaja tabidir.

Opsiyon primi işlem yapıldığında ödenen opsiyon sözleşmelerinde güncelleştirme işlemi yapılmadığından vergiye tabi bir kar/zarar söz konusu olmayacaktır. Takasbank'a yatırılan

teminatların nemaları ticari kazanca dahil edilir. Bu kapsamda nakit teminatların nemaları %15 stopaja tabidir. Ancak kaynakta kesilen vergiler beyan edilen kazanç üzerinden hesaplanacak gelir vergisine mahsup edilir. Elde edilen nemalar nedeniyle Katma Değer Vergisi (KDV) hesaplanmaz.

Sözleşmenin nakdi uzlaşma ile sonuçlandırılması durumunda gerçekleşen zarar ticari kazançtan indirilir.

Sözleşmenin ters pozisyon alınmak suretiyle kapatılması durumunda pay ve pay endeksine dayalı opsiyon sözleşmelerinden elde edilen kazançlar (tahsil edilen ve ödenen opsiyon primleri arasındaki fark) için %0 stopaj uygulanmakta olup, ilgili kazanç ticari kazanca dahil edilir. Tahsil edilen ve ödenen opsiyon primleri arasındaki fark negatif ise zarar ticari kazançtan indirilir. Tahsil edilen opsiyon primi gelir, ödenen opsiyon primi ise gider olarak kaydedilir. Tahsil edilen opsiyon primi üzerinden KDV hesaplanmaz. GVK'nın Geçici 67 nci maddenin (1) numaralı fıkrası uyarınca aynı tür menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası aracından elde edilen kazanç veya zararlar mahsup edilebilmektedir. Kaynakta kesilen vergiler beyan edilen kazanç üzerinden hesaplanacak gelir vergisine mahsup edilir.

1.1.2. Ticari Faaliyet Kapsamı Dışında İşlem Yapılması

1.1.2.1. Vadeli İşlem Sözleşmeleri

Vadeli işlem sözleşmelerinden elde edilen kazançların vergilendirmesi anlamında uzun ve kısa pozisyon sahipleri açısından bir farklılık bulunmamaktadır.

Pozisyon tutulduğu süre içerisinde vade tarihine kadar güncelleme işlemine bağlı olarak oluşabilecek kazanç vergiye tabi değildir. Takasbank'a yatırılan nakit teminatların nemaları %15 stopaja tabidir. İlgili stopaj nihai vergi olduğundan söz konusu kazançların beyanına gerek bulunmamaktadır.

Sözleşmenin nakdi uzlaşma ile sonuçlandırılması veya ters pozisyon alınmak suretiyle kapatılması durumunda döviz, altın, emtia ve elektrik vadeli işlem sözleşmelerinden elde edilen kazançlar için %10 stopaj uygulanmaktadır. Pay ve pay endeksine dayalı vadeli işlem sözleşmelerinden elde edilen kazançlar için ise %0 stopaj uygulanmaktadır. İlgili stopajlar nihai vergi olduğundan söz konusu kazançların beyanına gerek bulunmamaktadır. GVK'nın Geçici 67 nci maddenin (1) numaralı fıkrası uyarınca aynı tür menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası

aracından elde edilen kazanç veya zararlar mahsup edilebilmektedir Ancak bu kapsamda ortaya çıkan zararlar vergiye tabi diğer kazançlardan indirilemez.

1.1.2.2. Opsiyon Sözleşmeleri

1.1.2.2.1. Opsiyon Sözleşmelerinde Uzun Pozisyona Sahip Olunması Halinde

Opsiyon primi işlem yapıldığında ödenen opsiyon sözleşmelerinde, pozisyon tutulduğu süre içerisinde güncelleştirme işlemi yapılmadığından vergiye tabi bir kazanç söz konusu olmayacaktır. Takasbank'a yatırılan nakit teminatların nemaları %15 stopaja tabidir. İlgili stopaj nihai vergi olduğundan söz konusu kazançların beyanına gerek bulunmamaktadır.

Sözleşmenin nakdi uzlaşma ile sonuçlandırılması veya ters pozisyon alınmak suretiyle kapatılması (tahsil edilen ve ödenen opsiyon primleri arasındaki fark) durumunda pay ve pay endeksine dayalı opsiyon sözleşmelerinden elde edilen kazançlar için %0 stopaj uygulanmaktadır. İlgili stopajlar nihai vergi olduğundan söz konusu kazançların beyanına gerek bulunmamaktadır. GVK'nın Geçici 67 nci maddenin (1) numaralı fıkrası uyarınca aynı tür menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası aracından elde edilen kazanç veya zararlar mahsup edilebilmektedir. Ancak bu kapsamda ortaya çıkan zararlar vergiye tabi diğer kazançlardan indirilemez.

Sözleşmeye ait hak kullanılmadan sözleşmenin sonlanması durumunda ödenen opsiyon primi vergiye tabi diğer kazançlardan indirilemez.

1.1.2.2.2. Opsiyon Sözleşmelerinde Kısa Pozisyona Sahip Olunması Halinde

Opsiyon sözleşmelerinde pozisyon alındığında tahsil edilen opsiyon primi stopaja tabidir.

Opsiyon primi işlem yapıldığında ödenen opsiyon sözleşmelerinde, pozisyon tutulduğu süre içerisinde güncelleştirme işlemi yapılmadığından vergiye tabi bir kazanç söz konusu olmayacaktır. Takasbank'a yatırılan nakit teminatların nemaları %15 stopaja tabidir. İlgili stopaj nihai vergi olduğundan söz konusu kazançların beyanına gerek bulunmamaktadır.

Sözleşmenin ters pozisyon alınmak suretiyle kapatılması (tahsil edilen ve ödenen opsiyon primleri arasındaki fark) durumunda pay ve pay endeksine dayalı opsiyon sözleşmelerinden elde edilen kazançlar için %0 stopaj uygulanmaktadır. İlgili stopajlar nihai vergi olduğundan söz

konusu kazançların beyanına gerek bulunmamaktadır. GVK'nın Geçici 67 nci maddenin (1) numaralı fıkrası uyarınca aynı tür menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası aracından elde edilen kazanç veya zararlar mahsup edilebilmektedir. Ancak bu kapsamda ortaya çıkan zararlar vergiye tabi diğer kazançlardan indirilemez.

1.2. Dar Mükellef Bireysel Yatırımcıların Vergilendirilmesi (Türkiye'de Yerleşik Olmayan)

1.2.1. Ticari Faaliyet Kapsamında İşlem Yapılması

GVK'nın 7.Maddesi uyarınca, ticari faaliyet kapsamında değerlendirilen ticari kazançlarda, kazanç sahibinin Türkiye'de işyerinin olması veya daimi temsilci bulundurması ve kazancın bu yerlerde veya bu temsilciler vasıtasıyla sağlanması gerekmektedir.

1.2.1.1. Vadeli İşlem Sözleşmeleri

Vadeli işlem sözleşmelerinden elde edilen kazançların vergilendirmesi anlamında uzun ve kısa pozisyon sahipleri açısından bir farklılık bulunmamaktadır.

Pozisyon tutulduğu süre içerisinde borsa rayici ile değerlendirilerek değerlendirilerek sonuçlandırılarak güncelleştirme işlemine bağlı olarak oluşacak kar/zarar ticari kazançta dahil edilir/indirilir. Takasbank'a yatırılan teminatların nemaları ticari kazançta dahil edilir. Bu kapsamda nakit teminatların nemaları %15 stopaja tabidir. Ancak kaynakta kesilen vergiler beyan edilen kazanç üzerinden hesaplanacak gelir vergisine mahsup edilir. Elde edilen nemalar nedeniyle KDV hesaplanmaz.

Sözleşmenin nakdi uzlaşma ile sonuçlandırılması veya ters pozisyon alınmak suretiyle kapatılması durumunda döviz, altın, emtia ve elektrik vadeli işlem sözleşmelerinden elde edilen kazançlar için %10 stopaj uygulanmakta olup, ilgili kazanç ticari kazançta dahil edilir. Pay ve pay endeksine dayalı vadeli işlem sözleşmelerinden elde edilen kazançlar için ise %0 stopaj uygulanmakta olup, ilgili kazanç ticari kazançta dahil edilir. GVK'nın Geçici 67 nci maddenin (1) numaralı fıkrası uyarınca aynı tür menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası aracından elde edilen kazanç veya zararlar mahsup edilebilmektedir. Kaynakta kesilen vergiler beyan edilen kazanç üzerinden hesaplanacak gelir vergisine mahsup edilir. Zararlar ticari kazançtan indirilir. Elden çıkartma sebebiyle KDV hesaplanmaz.

1.2.1.2. Opsiyon Sözleşmeleri

1.2.1.2.1. Opsiyon Sözleşmelerinde Uzun Pozisyona Sahip Olunması Halinde

Opsiyon primi işlem yapıldığında ödenen opsiyon sözleşmelerinde, pozisyon tutulduğu süre içerisinde güncelleştirme işlemi yapılmadığından vergiye tabi bir kar/zarar söz konusu olmayacaktır. Takasbank'a yatırılan teminatların nemaları ticari kazançta dahil edilir. Bu kapsamda nakit teminatların nemaları %15 stopaja tabidir. Ancak kaynakta kesilen vergiler beyan edilen kazanç üzerinden hesaplanacak gelir vergisine mahsup edilir. Elde edilen nemalar nedeniyle Katma Değer Vergisi (KDV) hesaplanmaz.

Sözleşmenin nakdi uzlaşma ile sonuçlandırılması durumunda pay ve pay endeksine dayalı opsiyon sözleşmelerinden elde edilen kazançlar için %0 stopaj uygulanmakta olup, ilgili kazanç ticari kazançta dahil edilir. Ödenen opsiyon primi ticari kazançtan indirilebilir bir gider unsuru haline gelir.

Sözleşmenin ters pozisyon alınmak suretiyle kapatılması durumunda pay ve pay endeksine dayalı opsiyon sözleşmelerinden elde edilen kazançlar (tahsil edilen ve ödenen opsiyon primleri arasındaki fark) için %0 stopaj uygulanmakta olup, ilgili kazanç ticari kazançta dahil edilir. Tahsil edilen ve ödenen opsiyon primleri arasındaki fark negatif ise zarar ticari kazançtan indirilir. Tahsil edilen opsiyon primi gelir, ödenen opsiyon primi ise gider olarak kaydedilir. Tahsil edilen opsiyon primi üzerinden KDV hesaplanmaz. GVK'nın Geçici 67 nci maddenin (1) numaralı fıkrası uyarınca aynı tür menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası aracından elde edilen kazanç veya zararlar mahsup edilebilmektedir. Kaynakta kesilen vergiler beyan edilen kazanç üzerinden hesaplanacak gelir vergisine mahsup edilir.

Sözleşmeye ait hak kullanılmadan sözleşmenin sonlanması durumunda ödenen opsiyon primi ticari kazançtan indirilebilecek bir gider unsuru haline gelir.

1.2.1.2.2. Opsiyon Sözleşmelerinde Kısa Pozisyona Sahip Olunması Halinde

Sözleşmede pozisyon alındığında tahsil edilen opsiyon primi stopaja tabidir.

Opsiyon primi işlem yapıldığında ödenen opsiyon sözleşmelerinde güncelleştirme işlemi yapılmadığından vergiye tabi bir kar/zarar söz konusu olmayacaktır. Takasbank'a yatırılan teminatların nemaları ticari kazançta dahil edilir. Bu kapsamda nakit teminatların nemaları %15

stopaja tabidir. Ancak kaynakta kesilen vergiler beyan edilen kazanç üzerinden hesaplanacak gelir vergisine mahsup edilir. Elde edilen nemalar nedeniyle Katma Değer Vergisi (KDV) hesaplanmaz.

Sözleşmenin nakdi uzlaşma ile sonuçlandırılması durumunda gerçekleşen zarar ticari kazançtan indirilir.

Sözleşmenin ters pozisyon alınmak suretiyle kapatılması durumunda pay ve pay endeksine dayalı opsiyon sözleşmelerinden elde edilen kazançlar (tahsil edilen ve ödenen opsiyon primleri arasındaki fark) için %0 stopaj uygulanmakta olup, ilgili kazanç ticari kazançta dahil edilir. Tahsil edilen ve ödenen opsiyon primleri arasındaki fark negatif ise zarar ticari kazançtan indirilir. Tahsil edilen opsiyon primi gelir, ödenen opsiyon primi ise gider olarak kaydedilir. Tahsil edilen opsiyon primi üzerinden KDV hesaplanmaz. GVK'nın Geçici 67 nci maddenin (1) numaralı fıkrası uyarınca aynı tür menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası aracından elde edilen kazanç veya zararlar mahsup edilebilmektedir. Kaynakta kesilen vergiler beyan edilen kazanç üzerinden hesaplanacak gelir vergisine mahsup edilir.

1.2.2. Ticari Faaliyet Kapsamı Dışında İşlem Yapılması

1.2.2.1. Vadeli İşlem Sözleşmeleri

Vadeli işlem sözleşmelerinden elde edilen kazançların vergilendirmesi anlamında uzun ve kısa pozisyon sahipleri açısından bir farklılık bulunmamaktadır.

Pozisyon tutulduğu süre içerisinde vade tarihine kadar güncelleme işlemine bağlı olarak oluşabilecek kazanç vergiye tabi değildir. Takasbank'a yatırılan nakit teminatların nemaları %15 stopaja tabidir. İlgili stopaj nihai vergi olduğundan söz konusu kazançların beyanına gerek bulunmamaktadır. Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşmaları hükümleri saklıdır.

Sözleşmenin nakdi uzlaşma ile sonuçlandırılması veya ters pozisyon alınmak suretiyle kapatılması durumunda döviz, altın, emtia ve elektrik vadeli işlem sözleşmelerinden elde edilen kazançlar için %10, pay ve pay endeksine dayalı vadeli işlem sözleşmelerinden elde edilen kazançlar için %0 stopaj uygulanmaktadır. İlgili stopajlar nihai vergi olduğundan söz konusu kazançların beyanına gerek bulunmamaktadır. GVK'nın Geçici 67 nci maddenin (1) numaralı fıkrası uyarınca aynı tür menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası aracından elde edilen

kazanç veya zararlar mahsup edilebilmektedir. Zararlar vergiye tabi diğer kazanç unsurlarından indirilemez.

1.2.2.2. Opsiyon Sözleşmeleri

1.2.2.2.1. Opsiyon Sözleşmelerinde Uzun Pozisyona Sahip Olunması Halinde

Opsiyon primi işlem yapıldığında ödenen opsiyon sözleşmelerinde güncelleştirme işlemi yapılmadığından vergiye tabi bir kar/zarar söz konusu olmayacaktır. Takasbank'a yatırılan nakit teminatların nemaları %15 stopaja tabidir. İlgili stopaj nihai vergi olduğundan söz konusu kazançların beyanına gerek bulunmamaktadır. Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşmaları hükümleri saklıdır.

Sözleşmenin nakdi uzlaşma ile sonuçlandırılması veya ters pozisyon alınmak suretiyle kapatılması (tahsil edilen ve ödenen opsiyon primleri arasındaki fark) durumunda pay ve pay endeksine dayalı opsiyon sözleşmelerinden elde edilen kazançlar için %0 stopaj uygulanmaktadır. İlgili stopajlar nihai vergi olduğundan söz konusu kazançların beyanına gerek bulunmamaktadır. GVK'nın Geçici 67 nci maddenin (1) numaralı fıkrası uyarınca aynı tür menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası aracından elde edilen kazanç veya zararlar mahsup edilebilmektedir. Ancak bu kapsamda ortaya çıkan zararlar vergiye tabi diğer kazançlardan indirilemez.

Sözleşmeye ait hak kullanılmadan sözleşmenin sonlanması durumunda ödenen opsiyon primi vergiye tabi diğer kazançlardan indirilemez.

1.2.2.2.2. Opsiyon Sözleşmelerinde Kısa Pozisyona Sahip Olunması Halinde

Sözleşmede pozisyon alındığında tahsil edilen opsiyon primi stopaja tabidir.

Opsiyon primi işlem yapıldığında ödenen opsiyon sözleşmelerinde güncelleştirme işlemi yapılmadığından vergiye tabi bir kar/zarar söz konusu olmayacaktır. Takasbank'a yatırılan nakit teminatların nemaları %15 stopaja tabidir. İlgili stopaj nihai vergi olduğundan söz konusu kazançların beyanına gerek bulunmamaktadır. Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşmaları hükümleri saklıdır.

Sözleşmenin ters pozisyon alınmak suretiyle kapatılması (tahsil edilen ve ödenen opsiyon primleri arasındaki fark) durumunda pay ve pay endeksine dayalı opsiyon sözleşmelerinden elde edilen kazançlar için %0 stopaj uygulanmaktadır. İlgili stopajlar nihai vergi olduğundan söz konusu kazançların beyanına gerek bulunmamaktadır. GVK'nın Geçici 67 nci maddenin (1) numaralı fıkrası uyarınca aynı tür menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası aracından elde edilen kazanç veya zararlar mahsup edilebilmektedir. Ancak bu kapsamda ortaya çıkan zararlar vergiye tabi diğer kazançlardan indirilemez.

2. Kurumsal Yatırımcılar

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun (KVK) 3.Maddesi uyarınca; ilgili Kanunun 1.Maddesinde sayılan sermaye şirketleri, kooperatifler, iktisadi kamu kuruluşları, dernek veya vakıflara ait iktisadi işletmeler ve iş ortaklıklarından kanuni veya iş merkezi Türkiye'de bulunanlar tam mükellefiyet kapsamında gerek Türkiye içinde gerekse Türkiye dışında elde ettikleri kazançların tamamı üzerinden vergilendirilirler. Kanuni merkez; vergiye tabi kurumların kuruluş kanunlarında, tüzüklerinde, ana statülerinde veya sözleşmelerinde gösterilen merkezdir. İş merkezi ise; iş bakımından işlemlerin fiilen toplandığı ve yönetildiği merkezdir.

Kanuni ve iş merkezi yurtdışında olan kurumsal yatırımcıların vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinden Türkiye'de elde ettikleri gelirlerin vergilendirilmesi ilgili işlemleri Türkiye'de bulunan bir işyeri veya daimi temsilci aracılığıyla yapıp yapmadıklarına göre değişmektedir.

2.1. Tam Mükellef Kurumsal Yatırımcıların Vergilendirilmesi (Türkiye'de Yerleşik)

2.1.1. Vadeli İşlem Sözleşmeleri

Vadeli işlem sözleşmelerinden elde edilen kazançların vergilendirmesi anlamında uzun ve kısa pozisyon sahipleri açısından bir farklılık bulunmamaktadır.

Pozisyon tutulduğu süre içerisinde borsa rayici ile değerlendirilerek değerlendirilme sonucunda güncelleştirme işlemine bağlı olarak oluşacak kar/zarar kurum kazancına dahil edilir/indirilir. Takasbank'a yatırılan teminatların nemaları kurum kazancına dahil edilir. Bu kapsamda nakit teminatların nemaları %15 stopaja tabidir. Ancak kaynakta kesilen vergiler beyan edilen kazanç üzerinden hesaplanacak kurumlar vergisine mahsup edilir. Banka ve

Sigorta Muameleleri Vergisi (BSMV) mükelleflerince BSMV hesaplanır. Elde edilen nemalar nedeniyle KDV hesaplanmaz.

Sözleşmenin nakdi uzlaşma ile sonuçlandırılması veya ters pozisyon alınmak suretiyle kapatılması durumunda döviz, altın, emtia ve elektrik vadeli işlem sözleşmelerinden elde edilen kazançlar için, tam mükellef sermaye şirketleri ile yatırım fon ve ortaklıkları için %0, diğer tam mükellef kurumlar için %10 stopaj uygulanmakta olup, ilgili kazanç kurum kazancına dahil edilir. Pay ve pay endeksine dayalı vadeli işlem sözleşmelerinden elde edilen kazançlar ise tüm tam mükellef kurumsal yatırımcılar için %0 stopaja tabidir. İlgili kazanç kurum kazancına dahil edilir. GVK'nın Geçici 67 nci maddenin (1) numaralı fıkrası uyarınca aynı tür menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası aracından elde edilen kazanç veya zararlar mahsup edilebilmektedir. Kaynakta kesilen vergiler beyan edilen kazanç üzerinden hesaplanacak kurumlar vergisine mahsup edilir. Zararlar kurum kazancından indirilir.

Elden çıkartma sebebiyle KDV hesaplanmaz. BSMV mükelleflerince lehe kalan paralar BSMV'den istisnadır.

2.1.2. Opsiyon Sözleşmeleri

2.1.2.1. Opsiyon Sözleşmelerinde Uzun Pozisyona Sahip Olunması Halinde

Opsiyon primi işlem yapıldığında ödenen opsiyon sözleşmelerinde, pozisyon tutulduğu süre içerisinde güncelleştirme işlemi yapılmadığından vergiye tabi bir kar/zarar söz konusu olmayacaktır. Takasbank'a yatırılan teminatların nemaları kurum kazancına dahil edilir. Bu kapsamda nakit teminatların nemaları %15 stopaja tabidir. Ancak kaynakta kesilen vergiler beyan edilen kazanç üzerinden hesaplanacak kurumlar vergisine mahsup edilir. Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi (BSMV) mükelleflerince BSMV hesaplanır. Elde edilen nemalar nedeniyle KDV hesaplanmaz.

Sözleşmenin nakdi uzlaşma ile sonuçlandırılması durumunda pay ve pay endeksine dayalı opsiyon sözleşmelerinden elde edilen kazançlar için tüm tam mükellef kurumsal yatırımcılara %0 stopaj uygulanmakta olup, ilgili kazanç kurum kazancına dahil edilir. Ödenen opsiyon primi kurum kazancından indirilebilir bir gider unsuru haline gelir.

Sözleşmenin ters pozisyon alınmak suretiyle kapatılması durumunda pay ve pay endeksine dayalı opsiyon sözleşmelerinden elde edilen kazançlar (tahsil edilen ve ödenen opsiyon primleri

arasındaki fark) için tüm tam mükellef kurumsal yatırımcılara %0 stopaj uygulanmakta olup, ilgili kazanç kurum kazancına dahil edilir. Tahsil edilen ve ödenen opsiyon primleri arasındaki fark negatif ise zarar kurum kazancından indirilir. Tahsil edilen opsiyon primi gelir, ödenen opsiyon primi ise gider olarak kaydedilir. Tahsil edilen opsiyon primi üzerinden KDV hesaplanmaz. GVK'nın Geçici 67 nci maddenin (1) numaralı fıkrası uyarınca aynı tür menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası aracından elde edilen kazanç veya zararlar mahsup edilebilmektedir. Kaynakta kesilen vergiler beyan edilen kazanç üzerinden hesaplanacak kurumlar vergisine mahsup edilir.

Elden çıkartma sebebiyle KDV hesaplanmaz. BSMV mükelleflerince lehe kalan paralar BSMV'den istisnadır.

Sözleşmeye ait hak kullanılmadan sözleşmenin sonlanması durumunda ödenen opsiyon primi kurum kazancından indirilebilecek bir gider unsuru haline gelir.

2.1.2.2. Opsiyon Sözleşmelerinde Kısa Pozisyona Sahip Olunması Halinde

Sözleşmede pozisyon alındığında tahsil edilen opsiyon primi stopaja tabidir.

Opsiyon primi işlem yapıldığında ödenen opsiyon sözleşmelerinde, pozisyon tutulduğu süre içerisinde güncelleştirme işlemi yapılmadığından vergiye tabi bir kar/zarar söz konusu olmayacaktır. Takasbank'a yatırılan teminatların nemaları kurum kazancına dahil edilir. Bu kapsamda nakit teminatların nemaları %15 stopaja tabidir. Ancak kaynakta kesilen vergiler beyan edilen kazanç üzerinden hesaplanacak kurumlar vergisine mahsup edilir. Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi (BSMV) mükelleflerince BSMV hesaplanır. Elde edilen nemalar nedeniyle KDV hesaplanmaz.

Sözleşmenin nakdi uzlaşma ile sonuçlandırılması durumunda gerçekleşen zarar kurum kazancından indirilir.

Sözleşmenin ters pozisyon alınmak suretiyle kapatılması durumunda pay ve pay endeksine dayalı opsiyon sözleşmelerinden elde edilen kazançlar (tahsil edilen ve ödenen opsiyon primleri arasındaki fark) için tüm tam mükellef kurumsal yatırımcılara %0 stopaj uygulanmakta olup, ilgili kazanç kurum kazancına dahil edilir. Tahsil edilen ve ödenen opsiyon primleri arasındaki fark negatif ise zarar kurum kazancından indirilir. Tahsil edilen opsiyon primi gelir, ödenen opsiyon primi ise gider olarak kaydedilir. Tahsil edilen opsiyon primi üzerinden KDV

hesaplanmaz. GVK'nın Geçici 67 nci maddenin (1) numaralı fıkrası uyarınca aynı tür menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası aracından elde edilen kazanç veya zararlar mahsup edilebilmektedir. Kaynakta kesilen vergiler beyan edilen kazanç üzerinden hesaplanacak kurumlar vergisine mahsup edilir.

Elden çıkartma sebebiyle KDV hesaplanmaz. BSMV mükelleflerince lehe kalan paralar (opsiyon primi) BSMV'den istisnadır.

2.2. Dar Mükellef Kurumsal Yatırımcıların Vergilendirilmesi (Türkiye'de Yerleşik Olmayan)

2.2.1. Türkiye'de Bir İşyeri Veya Daimi Temsilcisi Olmayan Dar Mükellef Kurumsal Yatırımcıların Vergilendirilmesi

2.2.1.1. Vadeli İşlem Sözleşmeleri

Vadeli işlem sözleşmelerinden elde edilen kazançların vergilendirmesi anlamında uzun ve kısa pozisyon sahipleri açısından bir farklılık bulunmamaktadır.

Pozisyon tutulduğu süre içerisinde güncelleme işlemine bağlı olarak oluşacak kazanç vergiye tabi değildir. Takasbank'a yatırılan nakit teminatların nemaları %15 stopaja tabidir. İlgili stopaj nihai vergi olduğundan söz konusu kazançların beyanına gerek bulunmamaktadır. Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşmaları hükümleri saklıdır.

Sözleşmenin nakdi uzlaşma ile sonuçlandırılması veya ters pozisyon alınmak suretiyle kapatılması durumunda döviz, altın, emtia ve elektrik vadeli işlem sözleşmelerinden elde edilen kazançlar için, dar mükellef sermaye şirketleri ile yatırım fon ve ortaklıkları için %0, diğer dar mükellef kurumlar için %10 stopaj uygulanmaktadır. Pay ve pay endeksine dayalı vadeli işlem sözleşmelerinden elde edilen kazançlarda ise tüm dar mükellef kurumsal yatırımcılar %0 stopaja tabidir. İlgili stopaj nihai vergidir. Söz konusu kazançların beyanı gerekli değildir. Zarar edilmesi durumunda bu surette doğan zarar, varsa vergiye tabi diğer kazanç unsurlarından indirilemez. Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşmaları hükümleri saklıdır.

2.2.1.2. Opsiyon Sözleşmeleri

2.2.1.2.1. Opsiyon Sözleşmelerinde Uzun Pozisyona Sahip Olunması Halinde

Opsiyon primi işlem yapıldığında ödenen opsiyon sözleşmelerinde, pozisyon tutulduğu süre içerisinde güncelleştirme işlemi yapılmadığından vergiye tabi bir kar/zarar söz konusu olmayacaktır. Takasbank'a yatırılan nakit teminatların nemaları %15 stopaja tabidir. İlgili stopaj nihai vergi olduğundan söz konusu kazançların beyanına gerek bulunmamaktadır. Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşmaları hükümleri saklıdır.

Sözleşmenin nakdi uzlaşma ile sonuçlandırılması veya ters pozisyon alınmak suretiyle kapatılması (tahsil edilen ve ödenen opsiyon primleri arasındaki fark) durumunda pay ve pay endeksine dayalı opsiyon sözleşmelerinden elde edilen kazançlarda %0 stopaj uygulanmaktadır. İlgili stopaj nihai vergidir. Söz konusu kazançların beyanı gerekli değildir. Zarar edilmesi durumunda bu surette doğan zarar, varsa vergiye tabi diğer kazanç unsurlarından indirilemez. Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşmaları hükümleri saklıdır.

2.2.1.2.2. Opsiyon Sözleşmelerinde Kısa Pozisyona Sahip Olunması Halinde

Sözleşmede pozisyon alındığında tahsil edilen opsiyon primi stopaja tabidir.

Opsiyon primi işlem yapıldığında ödenen opsiyon sözleşmelerinde, pozisyon tutulduğu süre içerisinde güncelleştirme işlemi yapılmadığından vergiye tabi bir kar/zarar söz konusu olmayacaktır. Takasbank'a yatırılan nakit teminatların nemaları %15 stopaja tabidir. İlgili stopaj nihai vergi olduğundan söz konusu kazançların beyanına gerek bulunmamaktadır. Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşmaları hükümleri saklıdır.

Sözleşmenin ters pozisyon alınmak suretiyle kapatılması (tahsil edilen ve ödenen opsiyon primleri arasındaki fark) durumunda pay ve pay endeksine dayalı opsiyon sözleşmelerinden elde edilen kazançlarda %0 stopaj uygulanmaktadır. İlgili stopaj nihai vergidir. Söz konusu kazançların beyanı gerekli değildir. Zarar edilmesi durumunda bu surette doğan zarar, varsa vergiye tabi diğer kazanç unsurlarından indirilemez. Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşmaları hükümleri saklıdır.

2.2.2. Türkiye’de Bir İşyeri Veya Daimi Temsilci Aracılığıyla İşlem Yapan Dar Mükellef Kurumsal Yatırımcıların Vergilendirilmesi

2.2.2.1. Vadeli İşlem Sözleşmeleri

Vadeli işlem sözleşmelerinden elde edilen kazançların vergilendirmesi anlamında uzun ve kısa pozisyon sahipleri açısından bir farklılık bulunmamaktadır.

Pozisyon tutulduğu süre içerisinde borsa rayici ile değerlendirilerek değerlendirilme sonucunda güncelleştirme işlemine bağlı olarak oluşacak kar/zarar kurum kazancına dahil edilir/indirilir. Takasbank’a yatırılan teminatların nemaları kurum kazancına dahil edilir. Bu kapsamda nakit teminatların nemaları %15 stopaja tabidir. Ancak kaynakta kesilen vergiler beyan edilen kazanç üzerinden hesaplanacak kurumlar vergisine mahsup edilir. BSMV mükelleflerince BSMV hesaplanır. Elde edilen nemalar nedeniyle KDV hesaplanmaz.

Sözleşmenin nakdi uzlaşma ile sonuçlandırılması veya ters pozisyon alınmak suretiyle kapatılması durumunda döviz, altın, emtia ve elektrik vadeli işlem sözleşmelerinden elde edilen kazançlar için, sermaye şirketleri ile yatırım fon ve ortaklıkları için %0, diğer kurumlar için %10 stopaj uygulanmakta olup, ilgili kazanç kurum kazancına dahil edilir. Pay ve pay endeksine dayalı vadeli işlem sözleşmelerinden elde edilen kazançlar ise tüm kurumsal yatırımcılar için %0 stopaja tabidir. İlgili kazanç kurum kazancına dahil edilir. GVK’nın Geçici 67 nci maddenin (1) numaralı fıkrası uyarınca aynı tür menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası aracından elde edilen kazanç veya zararlar mahsup edilebilmektedir. Kaynakta kesilen vergiler beyan edilen kazanç üzerinden hesaplanacak kurumlar vergisine mahsup edilir. Zararlar kurum kazancından indirilir.

Elden çıkartma sebebiyle KDV hesaplanmaz. BSMV mükelleflerince lehe kalan paralar BSMV’den istisnadır.

2.2.2.2. Opsiyon Sözleşmeleri

2.2.2.2.1. Opsiyon Sözleşmelerinde Uzun Pozisyona Sahip Olunması Halinde

Opsiyon primi işlem yapıldığında ödenen opsiyon sözleşmelerinde, pozisyon tutulduğu süre içerisinde güncelleştirme işlemi yapılmadığından vergiye tabi bir kar/zarar söz konusu olmayacaktır. Takasbank’a yatırılan teminatların nemaları kurum kazancına dahil edilir. Bu

kapsamda nakit teminatların nemaları %15 stopaja tabidir. Ancak kaynakta kesilen vergiler beyan edilen kazanç üzerinden hesaplanacak kurumlar vergisine mahsup edilir. Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi (BSMV) mükelleflerince BSMV hesaplanır. Elde edilen nemalar nedeniyle KDV hesaplanmaz.

Sözleşmenin nakdi uzlaşma ile sonuçlandırılması durumunda pay ve pay endeksine dayalı opsiyon sözleşmelerinden elde edilen kazançlar için %0 stopaj uygulanmakta olup, ilgili kazanç kurum kazancına dahil edilir. Ödenen opsiyon primi kurum kazancından indirilebilir bir gider unsuru haline gelir.

Sözleşmenin ters pozisyon alınmak suretiyle kapatılması durumunda pay ve pay endeksine dayalı opsiyon sözleşmelerinden elde edilen kazançlar (tahsil edilen ve ödenen opsiyon primleri arasındaki fark) için %0 stopaj uygulanmakta olup, ilgili kazanç kurum kazancına dahil edilir. Tahsil edilen ve ödenen opsiyon primleri arasındaki fark negatif ise zarar kurum kazancından indirilir. Tahsil edilen opsiyon primi gelir, ödenen opsiyon primi ise gider olarak kaydedilir. Tahsil edilen opsiyon primi üzerinden KDV hesaplanmaz. GVK'nın Geçici 67 nci maddenin (1) numaralı fıkrası uyarınca aynı tür menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası aracından elde edilen kazanç veya zararlar mahsup edilebilmektedir. Kaynakta kesilen vergiler beyan edilen kazanç üzerinden hesaplanacak kurumlar vergisine mahsup edilir.

Elden çıkartma sebebiyle KDV hesaplanmaz. BSMV mükelleflerince lehe kalan paralar BSMV'den istisnadır.

Sözleşmeye ait hak kullanılmadan sözleşmenin sonlanması durumunda ödenen opsiyon primi kurum kazancından indirilebilecek bir gider unsuru haline gelir.

2.2.2.2.2. Opsiyon Sözleşmeleri Kısa Pozisyona Sahip Olunması Halinde

Sözleşmede pozisyon alındığında tahsil edilen opsiyon primi stopaja tabidir.

Opsiyon primi işlem yapıldığında ödenen opsiyon sözleşmelerinde, pozisyon tutulduğu süre içerisinde güncelleştirme işlemi yapılmadığından vergiye tabi bir kar/zarar söz konusu olmayacaktır. Takasbank'a yatırılan teminatların nemaları kurum kazancına dahil edilir. Bu kapsamda nakit teminatların nemaları %15 stopaja tabidir. Ancak kaynakta kesilen vergiler beyan edilen kazanç üzerinden hesaplanacak kurumlar vergisine mahsup edilir. Banka ve

Sigorta Muameleleri Vergisi (BSMV) mükelleflerince BSMV hesaplanır. Elde edilen nemalar nedeniyle KDV hesaplanmaz.

Sözleşmenin nakdi uzlaşma ile sonuçlandırılması durumunda gerçekleşen zarar kurum kazancından indirilir.

Sözleşmenin ters pozisyon alınmak suretiyle kapatılması durumunda pay ve pay endeksine dayalı opsiyon sözleşmelerinden elde edilen kazançlar (tahsil edilen ve ödenen opsiyon primleri arasındaki fark) için tüm tam mükellef kurumsal yatırımcılara %0 stopaj uygulanmakta olup, ilgili kazanç kurum kazancına dahil edilir. Tahsil edilen ve ödenen opsiyon primleri arasındaki fark negatif ise zarar kurum kazancından indirilir. Tahsil edilen opsiyon primi gelir, ödenen opsiyon primi ise gider olarak kaydedilir. Tahsil edilen opsiyon primi üzerinden KDV hesaplanmaz. GVK'nın Geçici 67 nci maddenin (1) numaralı fıkrası uyarınca aynı tür menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası aracından elde edilen kazanç veya zararlar mahsup edilebilmektedir. Kaynakta kesilen vergiler beyan edilen kazanç üzerinden hesaplanacak kurumlar vergisine mahsup edilir.

Elden çıkartma sebebiyle KDV hesaplanmaz. BSMV mükelleflerince lehe kalan paralar (opsiyon primi) BSMV'den istisnadır.